

Folkloro ansamblis PLATELĒ LTV laidojė „Duokim garo!“ kartu su laidos vėdėjais – Loreta Sungailiene ir Stasiu Kavaliausku. 2009 m. Aldonos Kuprelėtės nuotrauka

ŽEMAITIJOS nacionalinio parko folkloro ansamblis PLATELĒ

LORETA SUNGAILIENĒ

Žemaitijos nacionalinio parko folkloro ansamblis PLATELĒ susibūrė 1994 metais. Pirmoji ansamblio vadovė buvo Regina Miežetienė, nuo 1998 m. ansambliui vadovauja Aivaras Alminas, jam talkina žmona Aliona Alminienė. Abu jie puikiai rikiuoja 28 dainuojančių, grojančių ir šokančių žemaičių būrį, kuriems poreikis būti kartu yra tapęs jų gyvenimo dalimi, be kurios neįsivaizduojamos pagrindinės miestelio, kalendorinės, net šeimos šventės.

Folkloro ansamblio PLATELĒ dalyvis Adrijus Alminas. Aldonos Kuprelėtės nuotrauka

Kaip ir pridera, ansamblis tęsia Platelių krašto folkloro tradicijas – mokosi senųjų dainininkų – plateliškės Stanislavos Šoblinskaitės, medėdiškės Magdalenos Kaniavienės, iš Kentų kaimo kilusios Stanislavos Laivienės, dovainišio Jurgio Valausko, Beržore gyvenusios Marijonos Zubavičienės ir kitų pateiktų dainų. Didžioji jų dalis surasta Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto leidiniuose, kuriuose skelbiama Platelių krašto tautosaka. Kita dalis – dainos iš autentiškų įrašų (mokytojos Stanislavos Stripinienės įrašytų garsajuosčių) ir pačių ansamblių atneštos, iš tėvų ar senelių girdėtos, išmoktos dainos. Į kompaktinę plokštelę įtrauktos kelios Reginos Miežetienės tėvų – Juozapo Jurkaičio ir Zopijos Jurkaitienės iš Stirbaičių kaimo – dainos. Sigitas Kvašinskas įkalbėjo savo mamos Justinos Kvašinskienės iš Stirbaičių kaimo pasakojimą, o ansamblio pasakotoja ir renginių vedėja Danguolė Šatkauskienė išraiškingai ir įtaigiai papasakojo Užgavėnių daktaro receptus, kuriuos išgirdo iš dovainišio Kazimiero Striaupos ir plateliškės Severinos Brazdeikienės-Razmienės. Iš jos išmokta ir mįslė bei pasaka be galo.

Tradicinių šokių muzika ir judesiai bei figūros perimti iš Žemaičių Kalvarijos muzikanto Vladislavo Budreckio. Kai kuriuos senovinius šokius folkloro ansambliui yra pasiūlę ansamblio nariai: Irena Aleškevičienė, Danguolė ir Paulinas Šatkauskai. Šokių muziką griežia kapele: 2 armonikos (retkarčiais grojama ir bandonija), būgnas, basetlė; naudojamas brūklys, žvangulis.

Be ansamblio jau neįsivaizduojamos tradicinės Platelių miestelio
(Nukelta į 10 p.)

Nuotraukose (nuo viršaus):

Folkloro ansamblio PLATELĖ instrumentinė grupė.

Gintauto Margio nuotrauka;

Folkloro ansamblis PLATELĖ šoka Beržore. Aldonos Kuprelytės nuotrauka;

Folkloro ansamblis PLATELĖ Lietuvos tūkstantmečio dainų šventėje Vilniuje 2009 m. Aldonos Kuprelytės nuotrauka

Plateliškiai Užgavėnėse. Arūno Baltėno nuotrauka

Folkloro ansamblis PLATELĖ. Gintauto Margio nuotrauka

šventės. Svarbiausios jų yra žinomos ne tik Žemaitijos regione, bet ir visoje Lietuvoje. Tai Užgavėnės ir Joninės. Jose visada gali sutikti Platelių folkloro ansamblį – pagrindinį šių švenčių rengėją ir dalyvį. Kolektyvas dalyvavo Lietuvos dainų šventėse (1998, 2003, 2007, 2009 m.), tarptautiniuose folkloro festivaliuose Vilniuje („Baltica“, „Skamba skamba kankliai“), Plungėje („Saulėlė raudona“), Telšiuose („Ir paauga žali leipa“), tarptautiniame folkloro konkurse Šiauliuose („Saulės žiedas“), įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose vykstančiose folkloro šventėse. Koncertuota Latvijoje („Milzkalne 2005), Estijoje (2006 m.), Europos žmonių festivaliuose Suomijoje ir Latvijoje (Ekene, 2007 m., Rezeknėje, 2008 m.). 2009 m. ansamblis dalyvavo Lietuvos televizijos laidoje „Duokim garo!“.

Antroji garso publikacijos „Oi platos platos Platelių valsėtelios“ plokštelė – pirmoji folkloro ansamblio PLATELĖ kompaktinė plokštelė. 1996 metais 13 savo dainų kolektyvas įrašė Lietuvos radijo ir televizijos studijoje, 1998 m. išleido pirmą garsajuostę. Šioje kompaktinėje plokštelėje pateikiamos ansamblio atliekamos tradicinės Platelių krašto dainos, šokių muzika, keletas pasakojamosios ir smulkiosios tautosakos pavyzdžių.

Nuotraukose (kairėje iš viršaus): Piliarožės; folkloro ansamblio PLATELĖ dalyvis Justinas Petrauskas. Aldonos Kuprelytės nuotraukos

Iš kairės: folkloro ansamblio PLATELĖ dainininkės (iš kairės): Regina Miežetienė, Janina Rumšienė. Aldonos Kuprelytės nuotrauka; ansamblis PLATELĖ Joninėse. Vlodo Gaudiešiaus nuotrauka

Skirtingų „pirmininkų“ vedamų dainų malonu klausytis – ansamblių, ypač vedančiųjų, balsai šviesūs, gana lygūs, ansamblio (ir viso kolektyvo, ir mažesnių dainininkų grupių) dainavimas darnus, tvarkingas. Kaip žemaičiams, sakytum, per daug tvarkingas – juk „dounininkai“ linkę išlinguoti melodiją, patęsdami ir gramzdžiai išdainuodami kai kuriuos garsus. Visa tai plate-

liškiai daro su tam tikra atsarga, neleiddami sugriūti darniam skambesiu ir įprastai tvarkai. Dainas plateliškiai užveda ir pritaria pagal jos charakterį, žanrą. Vestuvių ir šeimos dainas – lyriškai, su įsijautimu, karo dainas – valingai vyriškai, šeimos dainas – jautriai ir nostalgikiškai, Užgavėnių ir vaišių dainas – šelmiškai, su sveiku pasiutimu.

Folkloro ansamblis PLATELĖ veda vakaronę Platelių jachtklube 2009 m. Aldonos Kuprelytės nuotrauka

FOLKLORO ANSAMBLIO „PLATELĖ“ DAINININKAI:

Irena Aleškevičienė, Aivaras Alminas, Aliona Alminienė, Rima Barsteikienė, Aušra Brazdeikytė, Aldona Kuprelytė, Sigitas Kvašinskas, Ramutė Kvašinskienė, Sigita Mažeikienė, Regina Miežetienė, Justinas Petrauskas, Vaclovas Ramonas, Vilija Ramonienė, Jurgita Razmaitė, Janina Rumšienė, Romas Senkus, Sigita Stonienė, Kastytis Šatkauskas, Paulinas Šatkauskas, Paulius Šatkauskas, Danguolė Šatkauskienė, Lina Šatkauskienė, Justinas Uščinas, Dalia Uščinienė, Tomas Vaičiukauskas, Solveiga Vaičiukauskienė, Stanislovas Vyšniauskas, Alma Vyšniauskienė.

Instrumentinė grupė: Aivaras Alminas (armonika), Aliona Alminienė (brūklys, žvangulis), Justinas Petrauskas (armonika), Jurgita Razmaitė (basetlė), Paulius Šatkauskas (būgnas).

Pasakotojai: Sigitas Kvašinskas, Danguolė Šatkauskienė.

ANTROJE KOMPAKTINĖJE PLOKŠTELĖJE ĮRAŠYTOS DAINOS:

1. Oi platos platos *vestuvių daina* 1:10
2. Do balondė klanė gierė *vestuvių daina* 2:10
3. Šiuo žaliuo gėrelie *vestuvių daina* 3:00
4. Pakelo galvelė *vestuvių daina* 2:10
5. Jonkelis našlėnis *šokis* 2:00
6. Saliamuona valsos *šokis* 2:25
7. Pjaun bernielis *šienapjūtės daina* 2:00
8. Ont aukšta kalnelė *lino darbų daina* 2:55
9. Ėšejė strielčioks *medžioklės daina* 2:40
10. Kāp Balsienė Papiliu mėškė grībava *pasakojimas* 1:50
11. Šimts šiūbu... *mjislė* 0:15
12. Strakpolkė *šokis* 1:25
13. Užgavieniū židelius gainiuotė *pasakojimas* 1:05
14. Aš ožgėmiau prasčiuokelio *Užgavėnių persirengėlių daina* 2:05
15. Nu blogūm lėgūm *Užgavėnių daktaro receptas* 0:30
16. Švėnts Ontuonā *Užgavėnių daina* 2:40
17. Nu dontū gielėma *Užgavėnių daktaro receptas* 0:55
18. Ėš rogė grūda *vaišių daina* 1:35
19. Vuoj augėn augėn *karo daina* 1:40
20. Augėn tievs do sūnelio *karo daina* 1:58
21. Aleksandra valsos *šokis* 2:00
22. Serbintelė, ar ne ougelė *vestuvių daina* 2:10
23. Po Palonguos līgės lonkas *šeimos baladė* 4:25
24. Nedieliuos rītieli *jaunimo-meilės daina* 2:25
25. Bieg opelė vingordama *vestuvių daina* 1:55
26. Polka Kietka *šokis* 1:50
27. Jau saulelė lėdas *šeimos daina* 2:40
28. Pri ežera gala *pasaka be galo* 1:50

